

Uge	Lektioner	Forløb	Kompetenceområde og mål	Materialer	Andre forslag	Gode råd og ideer
33	12	Skyld, skam og store beslutninger	FREMSTILLING Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer. • <i>Præsentation og evaluering</i>	Et temaforløb på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: Læs fx højt for klassen af de øvrige tekster fra de samlinger, hvor forløbets tekster er hentet fra: <i>At blive set – korttekster</i> af Bent Haller, <i>Den klamme liste og andre historier</i> af Morten Ramsland og <i>Øje for øje – fem noveller om hævn</i> af Gunvor Ganer Grejberg.	Med udgangspunkt i de tre korte tekster <i>Slamm Bamm</i> , <i>Den usynlige tyv</i> og <i>Den skyldige</i> får eleverne tænkt over temaer som fx skyld >< uskyld, sandhed >< løgn og fantasi >< virkelighed. Disse temaer vil for mange elever være genkendelige i forhold til deres eget liv, og kan derfor skabe grobund for mange gode snakke i klassen. Eleverne vil helt sikkert opdage, at de ikke står alene med nogle bestemte tanker, for både personer i teksterne og nogle af deres klassekammerater har med garanti haft samme oplevelse. Denne verdensvendte tankegang er der fokus på i den sidste del af forløbet.
34			FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • <i>Oplevelse og indlevelse</i> • <i>Undersøgelse</i> • <i>Fortolkning</i> <i>Vurdering</i>			
35						
36	6	Fortællende tekster om vinger og frihed	LÆSNING Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge. • <i>Forberedelse</i> • <i>Tekstforståelse</i> FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • <i>Oplevelse og indlevelse</i> • <i>Undersøgelse</i> • <i>Fortolkning</i>	Et læseforløb på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: <i>LæseCirkel – Fortælling</i> . Redskabet findes på portalen og inviterer eleven til at være aktiv og bevidst i alle faser af læsearbejdet.	Læseteater er et godt redskab til at hjælpe eleverne med at leve sig ind i teksten. Du kan vælge at skrive teksten ud med replikker til læseteater, eller du kan, som der er lagt op til i forløbet, lade eleverne selv bearbejde teksten til læseteater. Teksten er allerede dramatisk opbygget med mange replikker, så den skal stort set ikke ændres for at blive til læseteater.

Årsplan for dansk i 5. klasse

2026-2027

BS

37	Faguge					
38	10	Instruerende tekster	LÆSNING Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge. • <i>Forberedelse</i> • <i>Tekstforståelse</i>	Et skriveforløb på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: Få yderligere information i den lærerhenvendte bog af Elsebeth Otzen "Skriv op og ned - om skriftlig fremstilling på mellemtrinnet", som indgår i serien <i>Springbrættet</i> .	Forløbet kobler sproglæren til skriftlig fremstilling, så eleverne oplever sproglæren som meningsfuld og funktionel.
39			FREMSTILLING Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer. • <i>Planlægning</i> • <i>Fremstilling</i>			
40	10	Uhyggen breder sig	FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • <i>Oplevelse og indlevelse</i> • <i>Undersøgelse</i> • <i>Fortolkning</i> • <i>Vurdering</i> • <i>Perspektivering</i>	Et temaforløb på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: I forløbet optræder fire tekster: To noveller, en kortfilm og et maleri. Teksterne er på hver deres vis uhyggelige fortællinger. Forløbet kan også udvides med at se andre uhyggelige film, fx kortfilmen "Aqualorius", som ligger på Filmcentralen.	Forløbet er tilrettelagt, så eleverne gennem den fokuserede tekstanalyse og fortolkning får rum til at diskutere, hvordan en tekst ved at anvende forskellige virkemidler kan påvirke modtageren i en bestemt retning. Så udover at eleverne får opøvet deres analyse- og fortolkningskompetencer, er formålet altså ligeledes at styrke elevernes modtagerbevidsthed.
41	Faguge					
42	EFTERÅRSFERIE					
43		Uhyggen breder sig (fortsat)				

Årsplan for dansk i 5. klasse

2026-2027

BS

44	10	At være menneske i en digital tidsalder	FREMSTILLING Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer. • <i>Planlægning</i> • <i>Fremstilling</i>	Medieforløbene: Livet online og Ansigtsløs kommunikation på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: Find fx mere inspirations til din undervisning og elevernes digitale dannelse på medierådets hjemmeside.	Gennem forskellige cases og tidsrejser skal eleverne bl.a. forholde sig reflekteret til et liv, hvor man stort set altid er online. Eleverne skal leve sig ind i andre tiders hverdagsliv og på den måde have et sammenligningsgrundlag for refleksioner over deres eget liv. Indlevelsen og refleksionerne bearbejdes gennem danskfaglige fremstillingsformer og udtryksmåder.
45			FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • <i>Undersøgelse</i>			
46			KOMMUNIKATION Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer. • <i>Dialog</i> • <i>It og kommunikation</i> • <i>Sprog og kultur</i> • <i>Sproglig bevidsthed</i>			
47	10	Informerende tekster	LÆSNING Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge. • <i>Forberedelse</i> • <i>Tekstforståelse</i>	Et skriveforløb på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: Du kan også finde mere inspiration i den lærerhenvendte bog <i>At skrive for at lære</i> af Gerd Fredheim og Kirsten Jakobsen (2013).	
48			FREMSTILLING Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer. • <i>Planlægning</i> • <i>Forberedelse</i> • <i>Fremstilling</i>			

Årsplan for dansk i 5. klasse

2026-2027

BS

49	8	Ellens Ark	FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • <i>Oplevelse og indlevelse</i> • <i>Fortolkning</i>	Et værkforløb på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: Alternativer: Andre værkforløb til 5-6. klasse på dansk3-6.gyldendal.dk : Vildnis og tropehjelm Når man kalder på døden	Værklæsningen er i forløbet struktureret i tre faser: Fase 1: <i>Indtryk</i> , hvor eleverne får den første oplevelse med og læseforståelse af teksten. Fase 2: <i>Udtryk</i> , hvor eleverne dyrker stoffet mellem linjerne og kommer til udtryk om tekstens udtryk. Fase 3: <i>Aftryk</i> , hvor eleverne lærer af værket og sætter deres aftryk på verden.
50			KOMMUNIKATION Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer. • <i>Krop og drama</i>			
51			FREMSTILLING Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer. • <i>Præsentation og evaluering</i>			
52-53	JULEFERIE					
1	12	Rebecca Bach Lauritsen	FREMSTILLING Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer. • <i>Præsentation og evaluering</i>	Et forfatterforløb på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: Det er også muligt at inddrage filmatiseringen af Ellens ark i forløbet. Den film ligger allerede i portalens bibliotek.	Forløbet sætter spot på Rebecca Bach-Lauritsens forfatterskab med udgangspunkt i tre af hendes værker: <i>Ellens ark</i> , <i>Stykker med himmel</i> og <i>Veronika lyder som harmonika</i> . Teksterne til forløbet er uddrag af de tre værker. Uddragene er taget fra forskellige dele af værkerne, så de mest essentielle elementer indgår. Hvis du foretrækker at læse bøgerne i deres fulde længde, skal du på forhånd booke bøgerne gennem dit lokale CFU. Alle bøgerne er korte og overkommelige i forhold til læsemængde.
2			FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • <i>Oplevelse og indlevelse</i> • <i>Undersøgelse</i> • <i>Fortolkning</i> • <i>Vurdering</i>			
3						

Årsplan for dansk i 5. klasse

2026-2027

BS

4	8	Hvad er kommunikation?	LÆSNING Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge. • <i>Sammenhæng</i> FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • <i>Undersøgelse</i> • <i>Vurdering</i> KOMMUNIKATION Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer. • <i>It og kommunikation</i> • <i>Sprog og kultur</i> • <i>Sproglig bevidsthed</i>	Et medieforløb på dansk3-6.gyldendal.dk		Forløbet præsenterer grundprincipperne i kommunikationssituationer for eleverne og er opbygget ud fra følgende centrale begreber, som er byggeklodser i al kommunikation: <i>Afsender</i> <i>Modtager</i> <i>Budskab</i> <i>Situation</i> Der arbejdes med de enkelte komponenter løsrevet, men de vil altid skulle forstås i forhold til hinanden. Den lille 'tegnefilm' i forløbets begyndelse har til hensigt at give eleverne denne forståelse indledningsvist.
5						
6	12	Ordsprog 2 Talemåder 2	LÆSNING Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge. • <i>Finde tekst</i> • <i>Sprogforståelse</i> • <i>Sammenhæng</i> FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • <i>Oplevelse og indlevelse</i> • <i>Perspektivering</i>	To læseforståelsesforløb på dansk3-6.gyldendal.dk		Ordsprog 2 introducerer forløbet eleverne til ordsprog som sætninger, der bruger 'sproglige billeder' og har en 'morale'. Nu kategoriseres ordsprog desuden som faste vendinger, der skal forstås i 'overført betydning'. Forløbet understreger endvidere ordsprogets formmæssige kendetegn; at det sommetider indeholder rim og rytme, samt at det aldrig bøjes, hvorved det adskiller sig fra talemåden. Eleverne at gøre strategisk brug af konteksten, som ordsproget optræder i, til at gætte den

Årsplan for dansk i 5. klasse

2026-2027

BS

						overførte betydning – og nu også at anvende ordnet.dk til at afklare betydningen. Talemåder 2 introducerer forløbet eleverne til talemåder med udgangspunkt i begreberne 'sprogligt billede' og 'overført betydning'. I Talemåder 2 understreges det nu også, at talemåder er faste vendinger, der kan bøjes i person, tid og tal, og at de herved adskiller sig fra ordsprog. Eleverne skal igen gøre strategisk brug af konteksten til at gætte på talemådernes overførte betydning – og nu også anvende ordnet.dk til at afklare betydningen.
7	VINTERFERIE					
8		Ordsprog 2 Talemåder 2 (Fortsat)				
9						
10						
11	6	Kortfilm	FREMSTILLING Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer. • Planlægning • Forberedelse FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.	Et genreforløb på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: <i>Skriv som reaktion på en film</i> under SkriveReaktioner på dansk3-6.gyldendal.dk	<i>Kortfilm</i> er et oplevelsesbaseret forløb, der inddrager fem nyere danske kortfilm. Formålet med forløbet er at lære eleverne at sætte ord på, hvad de sikkert allerede ved om film, og at give dem nogle nøgler til at åbne de film, de ser. Aktiviteterne lægger op til, at eleverne tager afsæt i deres indtryk og det, de lægger særligt mærke til, når de ser en

Årsplan for dansk i 5. klasse

2026-2027

BS

			• Oplevelse og indlevelse • Undersøgelse			film. Filmarbejdet er inddelt i tre faser: <i>Opleve</i> – <i>Undersøge</i> – <i>Skabe</i> .
12	12	Jeg er William	FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • Oplevelse og indlevelse • Fortolkning	Et værkforløb på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: Det er muligt at udvide forløbet ved at inddrage flere tekster af Kim Fupz Aakeson fra portalens bibliotek, og ellers kan forfatterskabsforløbet om Kim Fupz Aakeson ligeledes anvendes før eller efter arbejdet med ”Jeg er William”.	Husk også derudover at afsætte tid til at se filmen, hvis den del af forløbet sættes i spil.
13			KOMMUNIKATION Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer. • Dialog			
14	PÅSKEFERIE					
15		Jeg er William (Fortsat)				
16	10	Vildt nok!	FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • Oplevelse og indlevelse	En litteraturguide på dansk3-6.gyldendal.dk	<i>Vildt nok!</i> af Kim Fupz Aakeson skal du selv skaffe eller låne på CFU. Fablen ”Døden skal du lide” ligger i portalens bibliotek (indlæst og til print).	
17			KOMMUNIKATION Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer. • Krop og drama			

Årsplan for dansk i 5. klasse

2026-2027

BS

18						
19	10	Søg på nettet	LÆSNING Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge. • <i>Finde tekst</i>	Et læseforløb på dansk3-6.gyldendal.dk		
20						
21						
22	14	Den standhaftige tinsoldat Fyrtøjet	FORTOLKNING Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. • <i>Oplevelse og indlevelse</i> • <i>Fortolkning</i> • <i>Perspektivering</i> FREMSTILLING Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer. • <i>Planlægning</i>	På eventyr med H.C. Andersen på dansk3-6.gyldendal.dk	Supplerende materiale: Du kan enten selv læse højt eller lade eleverne læse højt for hinanden fra <i>Et barn i en verden</i> (Gyldendal 2025), hvor nulevende forfattere til børne- og ungdomslitteratur har skrevet ’på ryggen’ af nogle af H.C. Andersens eventyr. H.C. Andersen var på mange måder forud for sin tid og skrev om emner, der også optager nutidens læsere. Blandt andet om naturen, identitet, kærlighed og social uretfærdighed. Især hans eventyr har inspireret mange forfattere gennem tiden. Det gælder også de otte modige forfattere, som i denne bog på hver sin måde bringer H.C. Andersens arv ind i nutiden. Forfatterne er Kim Fupz Aakeson, Mette Vedsø, Søren Jessen, Malene Sølvsten, Mads Ananda Lodahl, Sanne Munk Jensen, Jesper Wung-Sung og Cecilie Eken.	Med afsæt i kreative og i nogle tilfælde valgbare litteraturopgaver føres eleverne ind i kunsteventyrets, tingseventyrets og H.C. Andersens univers. Med fokus på kun ét eventyr ad gangen er der mulighed for at arbejde i dybden med teksten – at give både elevernes oplevelse, undersøgelse og produktive aftryk og fortolkninger plads. Forløbene er tilrettelagt af Janne Terese Jakobsen og Anja Christina Houliind Simonsen med inspiration fra faserne Stemthed, Tekståbnere, Tekstfordybere, Teksttænkere og Verdensvendthed, som de optræder i <i>Grib litteraturen</i> og <i>Grib litteraturen 2</i> (Gyldendal 2020 og 2023).
23						
24						
25 Alternativ uge med resten af skolen						
26	SOMMERFERIE					

Med forbehold for ændringer

- Vi kommer til at lave 3 – 4 større skriftlige afleveringer.
- Vi fortsætter vores stillestart med 10 minutters læsning i hver lektion, og vi kommer til at læse 6 – 7 fælles romaner i løbet af året.
- Løbende gennem hele skoleåret træner vi grammatik på Grammatip, og vi øver i træningshæftet ”Stavevejen”.

